TRANSLATION DEPARTMENT
DAWAT-E-ISLAMI

هفتيوار رسالو

صحابہ کرام عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان

جا 40 ارشاد

امیرِ اهلِ سنّت جي قلم سان لکيل

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

كتاب پڑھڻ جي دعا

ديني كتاب يا اسلامي سبق پڑھڻ كان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڑهي چڏيو اِنْ شَآءَاللّٰه جيكو كجهه پڑهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا كولي چڏ ۽ اسان تي پنهنجي رحمت نازل فرماءِ! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفكر بيروت)

طالب غم مدينه بقيع و مغفرت

(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ پيرو درود شريف پڑهي چڏيو)

رسالي جو نالو: صحابَۂ كِرام جا 40 ارشاد

چاپو پهريون:

تعداد:

چاپيندڙ: مكتبة المدينه عالمي مدني مركز فيضانِ مدينه بابُ المدينه كراچي

مدني التجا: كنهن كي به هي كتاب چاپڻ جي اجازت ناهي

كتاب خريد كندڙ توجهه فرمائن

كتاب جي چپائي ۾ كا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا بائنڈنگ ۾ اڻتي پوئتي ٿي وڃي هجن ته مكتبة المدينه سان رابطو فرمايو.

صحابَءِ ڪِرام جا 40 ارشاد

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر المدينة العلميہ (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي بيشي نظر اچي تہ ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاھ ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينہ
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينہ ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيّٖنَ ط
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

صحابہ ءِ کِرام جا 40 ارشاد

دعاءِ عطار: يا ربَّ المصطفيٰ! جيڪو به هي رسالو "صحابہ ءِ ڪرام جا 40 ارشاد" مڪمل پڙهي يا ٻڌي وڃي، ان کي عاشقِ صحابہ ءِ اهلِ بيت بڻاءِ ۽ ان کي والدين سميت جنت الفردوس ۾ بي حساب داخلا نصيب فرماءِ.

اٰمِيْن بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيّٖن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

دُرُود شريف جي فضيلت

فرمانِ آخري نبي صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم: الله پاڪ جو هڪ فرشتو آهي، جنهن جو هڪ پَر اوير ۾ آهي ۽ ٻيو اولهه ۾ آهي. جڏهن ڪو شخص مون تي محبت سان درود موڪليندو آهي تہ اُهو فرشتو پاڻيءَ ۾ غوطو لڳائي پنهنجا پَرَ چنڊيندو آهي. الله پاڪ ان جي پَرن مان ڪِرڻ واري هڪ هڪ ڦُڙي مان هڪ فرشتو پيدا فرمائيندو آهي ۽ اُهي فرشتا قيامت تائين ان درود پڙهڻ واري جي لاءِ مغفرت جي دعا ڪندا رهندا آهن. (القول البديع، ص 251)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

(1): زندگي خير سان گذري

ارشادِ صِديقِ اڪبر رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ: اي انسانو! پلائيءَ جو حڪم ڏيو ۽ برائيءَ کان منع ڪريو، توهان جي زندگي خيريت سان گذرندي.

(تفسير ڪبير،پ4،اٰلِ عمران،تحت الآية:104، 3/316)

(1) A Life Filled with Goodness

Sayyiduna Siddiq Akbar رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: “O, people! Command good and forbid evil; your lives will pass in goodness.” [1]

(2): جهنم کان حفاظت

فرمانِ صِديقِ اڪبر رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ: جنهن کي هي پسند آهي تہ الله پاڪ قيامت جي ڏينهن ڪيس جهنم جي باهہ کان محفوظ رکي تہ ان کي گهرجي تہ مؤمنن لاءِ مهربان ۽ نرم دل ٿي وڃي. (تنبيہ المغترين،ص76)

(2) Protection from Hellfire

Sayyiduna Siddiq Akbar رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: “Whoever wishes that Allah Almighty protects him from the Fire of Hell on the Day of Judgment should be kind-hearted, compassionate, and gentle towards believers.” [2]

(3): صرف ثواب جي ڳالهہ ڪئي وڃي

مسلمانن جا پهريان خليفا حضرت سيدنا صِديقِ اڪبر رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ فرمائن ٿا: ان ڳالهہ ۾ ڪا بہ پلائي نہ آهي جنهن جو مقصد الله پاڪ

1 *Tafseer Kabir, part 4, Al-‘Imran, under verse 104, vol. 3, p. 316*
2 *Tanbih al-Mughtarrin, p. 76*

جي رضا حاصل ڪرڻ نہ هجي. (حلية الاولياء،71/1،رقم:82)

(3) Speak Only That Which Brings Reward

The first Caliph of the Muslims, Sayyiduna Siddiq Akbar رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ, said: “There is no goodness in speech that is not intended to attain the pleasure of Allah Almighty.”[1]

(4): حسرتِ فاروقي

فرمانِ فاروقِ اعظم رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: ڪاش! منهنجي ماءُ ئي مون کي نہ ڄڻيو هجي ها. (الطبقات الكبرىٰ لابنِ سعد،274/3)

(4) The Wish of Faruq al-A'zam

Sayyiduna Umar Faruq al-A'zam رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: “I wish my mother had never given birth to me.”[2]

(5): مذاق ڪرڻ جو نقصان

مسلمانن جا ٻيان نمبر خليفا حضرت سيدنا عمر فاروقِ اعظم رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: جيڪو شخص مذاق ڪندو آهي، اهو ماڻهن جي نظرن ۾ ڪِري پوندو آهي. (احياء العلوم،158/3)

(5) The Harm of Joking

The second Caliph of the Muslims, Sayyiduna Umar Faruq al-A'zam رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: “Whoever jokes falls from the esteem of

---

1 Hilyat al-Awliya, vol. 1, p. 71, Numer: 82
2 Al-Tabaqat al-Kubra li ibn sa'ad, vol. 3, p. 274

the people."[1]

(6): محبت پيدا ڪرڻ واريون 3 شيون

مسلمانن جا ٻيان نمبر خليفا حضرت فاروقِ اعظم رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ فرمائن ٿا: ٽي شيون محبت پيدا ڪنديون آهن: **(1):** سلام ڪرڻ ۾ اڳرائي ڪرڻ **(2):** پنهنجي مسلمان ڀاءُ کي سڻي لقب سان سڏڻ **(3):** جڏهن اهو (يعني مسلمان ڀاءُ) اچي تہ ان کي مجلس (يعني جتي ڪجهه ماڻهو گڏجي وينل هجن) ۾ ويهڻ لاءِ جاءِ ڏيڻ. (مرآۃ المناجیح،6/326تا327)

(6) Three Things That Create Love

The second Caliph of the Muslims, Sayyiduna Faruq al-A'zam رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: "Three things create love:

1. Being the first to offer Salam.
2. Calling your Muslim brother by a good title.
3. When he arrives, make space for him in the gathering." [2]

(7): سيني کان وڌيڪ نرم دِل

ارشادِ فاروقِ اعظم رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ: توبهه ڪرڻ وارن جي صحبت ۾ ويهو، چو تہ اُهي سيني کان وڌيڪ نرم دل هوندا آهن.

(مصنف لابنِ ابی شیبہ،19/145،حدیث35606)

1 Ihya` al-'Uloom, vol. 3, p. 158
2 Mir'at al-Manajih, vol. 6, pp. 326-327

(7) The Softest Hearts

Sayyiduna Faruq al-A'zam رَضِیَاللّٰہُعَنْہُ said: "Sit in the company of those who repent, for they possess the softest hearts." 1

(8):قبر ۾ جنت جي خوشبو

ارشادِ فاروقِ اعظم رَضِیَاللّٰہُعَنْہُ: جنهن مسجد کي پاکيزه خوشبو سان خوشبودار کيو تہ الله پاڪ ان جي قبر ۾ جنت جي خوشبو داخل ڪندو. (الکامل فی ضعفاء الرجال،412/1،رقم:85)

(8) The Fragrance of Paradise in the Grave

Sayyiduna Faruq al-A'zam رَضِیَاللّٰہُعَنْہُ said: "Whoever perfumes the Masjid with a pleasant fragrance, Allah Almighty will fill his grave with the fragrance of Paradise." 2

(9): ٻين جا عيب نہ ڳوليو

مسلمانن جا ٻيان نمبر خليفا حضرت عمر فاروقِ اعظم رَضِیَاللّٰہُعَنْہُ فرمائن ٿا: ٻين جا عيب ڳولڻ کان بچڻ واري کي پنهنجن عيبن جي اصلاح ڪرڻ جي توفيق عطا ڪئي ويندي آهي. (المنبہات،ص90)

(9) Do Not Search for the Faults of Others

The second Caliph of the Muslims, Sayyiduna Umar Faruq al-A'zam رَضِیَاللّٰہُعَنْہُ said: "Whoever refrains from searching for

1 *Musannaf li ibn shaybah, vol. 19, p. 145, Hadith 35606*
2 *Al-Kamil fi du'afa` al-Rijal, vol. 1, p. 412, Number: 85*

the faults of others will be granted the ability to rectify his own faults." [1]

(10): مقامِ صديقِ اكبر

فرمانِ فاروقِ اعظم رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: اي كاش! مان حضرت ابو بكر صِدّيق رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ جي سيني جو وارُ هجان ها. (فيضانِ صديق اكبر،ص647)(تاريخ ابن عساكر 343/30)

((10) The Rank of Sayyidunā Abū Bakr al-Ṣiddīq رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ

Sayyidunā ʿUmar b. al-Khaṭṭāb رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "If only I were a hair on the chest of Abū Bakr al-Ṣiddīq رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ." [2]

(11): بيمثال حياءُ

فرمانِ عثمانِ غني رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: جڏهن مان بند كمري ۾ غسل كندو آهيان تہ الله پاڪ كان حياءَ جي كري پاڻ كي سميٹي ڇڏيندو آهيان.

(مرقاة المفاتيح،803/8،تحت الحديث:5071)

(11) Unmatched Modesty

Sayyiduna Uthman al-Ghani رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "Even when I bathe in a closed room, I draw myself together out of modesty before Allah Almighty."[3]

---

1 Al-Munabbihat, p. 90
2 Tarikh Ibn 'Asakir, vol. 30, p. 343
3 Mirqat al-Mafatih, vol. 8, p. 803, under Hadith 5071

(12): دنيا جو مقصد

فرمانِ عثمانِ غني رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: الله پاڪ توهان کي دنيا صرف ان لاءِ عطا فرمائي آهي ته جيئن توهان ان جي ذريعي آخرت جي تياري ڪريو، ان لاءِ عطا نه فرمائي آهي ته توهان ان جا ئي ٿي رهجي وجو!

(شعب الايمان،369/7،حديث:10612)

(12) The Purpose of This World

Sayyiduna Uthman al-Ghani رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: “Allah Almighty granted you this world only so that you may prepare for the Hereafter through it. He did not grant it to you so that you would become completely occupied with it.” [1]

(13): جيڪڏهن توهان جون دليون پاڪ هجن ها

مسلمانن جا ٽيان نمبر خليفا حضرت سيدنا عثمانِ غني رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: جيڪڏهن توهان جون دليون پاڪ هجن ها ته قرآن ڪريم جي تلاوت ڪرڻ مان ڪڏهن به نه ڌاپجن ها ۽ مون کي ڪو به ڏينهن يا رات قرآن مجيد جي تلاوت ڪرڻ کان سواءِ گذارڻ پسند نه آهي. (حلية الاولياء،350/7،رقم:10813)

(13) If Your Hearts Were Pure

The third Caliph of the Muslims, Sayyiduna Uthman al-Ghani رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: “If your hearts were pure, you would never become satisfied with the recitation of the Noble

1 *Shu’ab al-Iman, vol. 7, p. 369, Hadith 10612*

Quran. I do not like to let a day or a night pass without reciting the Holy Quran."[1]

(14):بي حساب ثواب ڪنهن کي ملندو؟

فرمانِ مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ آهي: صبر ڪرڻ وارن کان سواءِ هر نيڪي ڪرڻ واري جي نيڪين جو وزن ڪيو ويندو، پر صبر ڪرڻ وارن کي بي انداز ۽ بي حساب ثواب ڏنو ويندو. (تفسير خازن،پ23،الزمر،تحت الآية:10، 51/7)

(14) Who Will Receive Reward Without Measure?

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "The deeds of every righteous person will be weighed except for those who are patient. They will be granted reward without measure and without account." 2

(15): حقيقي عيد

فرمانِ مولا علي كرم اللّٰہُ وجهه الكريم: هر اهو ڏينهن جنهن ۾ الله پاڪ جي نافرماني نه ڪئي وجي، اهو اسان جي لاءِ عيد جو ڏينهن آهي. (احياء العلوم،357/4)

(15) The Real Eid

Sayyiduna Mawla Ali كَرَّمَ اللّٰہُ وَجْهَهُ الْكَرِيم said: "Every day in which Allah Almighty is not disobeyed is a day of Eid for us." [3]

---

1 Hilyat al-Awliya, vol. 7, p. 350, Number: 10813
2 Tafsir Khazin, part 23, Al-Zumar, under verse 10, vol. 7, p. 51
3 Ihya al-'Uloom, vol. 4, p. 357

(16): عفوءِ درگذر جو عمده مثال

فرمانِ مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ: جڏهن توهان پنهنجي دشمن کان بدلو ونڻ تي قادر ٿي وجو ته ان نعمت جي شڪراني ۾ ان کي معاف ڪري ڇڏيو. (الکواکب الدریہ،102/1)

(16) An Excellent Example of Forgiveness

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: "When you gain the power to take revenge on your enemy, then forgive him as an act of gratitude for that blessing." [1]

(17) سڀ کان وڏي دولت

حضرت مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ پنهنجي شهزادي حضرت امام حسن رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ کي هي به فرمايو ته: **(1):** سڀ کان وڏي دولت عقلمندي آهي **(2):** سڀ کان وڏي غربت بيوقوفي آهي. (تاریخ الخلفاء،ص145)

(17) The Greatest Wealth

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ once said to his noble son, Imam Hasan رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ:

1. "The greatest wealth is wisdom."
2. "The greatest poverty is foolishness." [2]

---

1 Al-Kawakib, al-Durriyah, vol. 1, p. 102
2 Tarikh al-Khulafa`, p. 145

(18): عبادت ۾ سستيءَ جو سبب

حضرت مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: گناهن جي نحوست سبب عبادت ۾ سُستي ۽ رزق ۾ تنگي پيدا ٿيندي آهي. (الكواكب الدرية،106/1)

(18) The Cause of Laziness in Worship

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "Because of the misfortune of sins, laziness in worship and constriction in sustenance occur."[1]

(19): ڏاڙهون کائڻ جا فائدا

حضرت مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: ڏاڙهونءَ جا داڻا ان جي پردي سميت (جيڪو داڻن سان ويڙهيل هوندو آهي) کائو، چوتہ ان سان معدي جي صفائي ٿيندي آهي. (مسند امام احمد،72/9،حديث:23297)

(19) The Benefit of Eating Pomegranates

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "Eat pomegranate seeds together with their membrane, for it cleanses the stomach."[2]

(20) بسم الله پڙهڻ وارو بخشيو ويو (حڪايت)

حضرت مولا علي رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: هڪ شخص ڏاڍي سهڻي نموني بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ پڙهي تہ ان جي بخشش ٿي وئي. (شعب الايمان،546/2،حديث:2667)

---

1 Al-Kawakib, al-Durriyah, vol. 1, p. 102
2 Musnad Imam Ahmed, vol. 9, p. 72, Hadith 23297

(20) The Person Who Recited "بِسۡمِ اللّٰہِ" Was Forgiven (Parable)

Sayyiduna Mawla Ali رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: "A person recited بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ very beautifully, and so he was forgiven." [1]

(21): مسلمان جو مقام ۽ مرتبو

سيدنا عبدالله بن مسعود رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ فرمائن ٿا: جنهن شيءِ کي مسلمان (اهلِ علم ۽ تقويٰ وارا) سڻو سمجهن، اها الله پاڪ وٽ به سڻي هوندي آهي. (مسند امام احمد، 2/16، حدیث: 3600)

(21) Sayyidunā ʿAbdullah b. Masʿūd رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ narrates:

"That which the Muslims (the people of knowledge and piety) perceive as good, is likewise good in the court of Allah". [2]

(22): اعتدال پسنديءَ جو سونهري اصول

ارشادِ ابنِ مسعود رضی اللہ عنہ: تعريف يا برائي ڪرڻ ۾ جلدي نه ڪريو، چوته اڄ توهان کي سڻو لڳڻ وارا، ممڪن آهي ته سياڻي برا لڳن ۽ اڄ برو لڳڻ وارا، ٿي سگهي ٿو ته سياڻي توهان کي سڻا لڳن. (حلیۃ الاولیاء، 4/279، رقم: 5568)

(22) The Golden Principle of Moderation

Ibn Mas'ud رَضِیَ اللّٰہُ عَنۡہُ said: "Do not be quick to criticize or

---

1 Shu'ab al-Iman, vol. 2, p. 546, Hadith 2667
2 Musnad Imam Aḥmad: 3600

praising someone, for the one you regard as good today may become bad tomorrow, and the one you regard as bad today may become good tomorrow."[1]

(23) آلِ رسول جي محبت

فرمانِ عبدالله بن مسعود رضی اللہ عنہ: آلِ محمد صلی اللہ علیہ واٰلہٖ وسلم سان هڪ گهڙيءَ جي محبت مون کي هڪ سال جي (نفلي) عبادت کان وڌيڪ پسند آهي. (الشرف المؤبد لآل محمد، ص92)

(23) Love for the Family of the Holy Prophet ﷺ

Sayyiduna Abdullah bin Mas'ud رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "One hour of love for the family of Muhammad صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم is more beloved to me than a year of voluntary worship." [2]

(24): واپاريءَ تي حيرت آهي

فرمانِ عبدالله بن مسعود رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: واپاريءَ تي تعجب آهي ته هُو ڪيئن سلامت رهي سگهي ٿو؟ جڏهن پنهنجي شيءِ وڪڻندو آهي ته ان جي تعريف ڪندو آهي ۽ جڏهن ڪنهن ٻئي کان کا شيءِ خريد ڪندو آهي ته ان جي برائي ڪندو آهي. (بهجة المجالس لابن عبد البر،136/1)

(24) Astonishment at the Merchant

Sayyiduna Abdullah bin Mas'ud رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "I am amazed at the merchant. How can he remain safe? When he sells

---

1 Hilyat al-Awliya`, vol. 4, p. 279, Number: 5568
2 Al-Sharf al-Mu`abbad li Âl-e-Muhammad, p. 92

something, he praises it, and when he buys something from another, he criticizes it." [1]

(25): وقت جي اهميت ۽ آخرت جو فڪر

صحابيءِ نبي حضرت عبدالله بن مسعود رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: مان پنهنجي زندگيءَ جي گذري ويل ان ڏينهن جي مقابلي ۾ ٻي ڪنهن به شيءِ تي نادم (يعني شرمندو) نه ٿيندو آهيان جيڪو ڏينهن منهنجو نيڪ اعمالن ۾ واڌاري کان سواءِ گذري وڃي. (اڻمول ہیرے،ص16) (مفتاح الافکارللتاهب لدارالقرار،224/1)

(25) The Importance of Time and Concern for the Hereafter

The noble Companion, Sayyiduna Abdullah bin Mas'ud رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ, said: "There is nothing over which I feel more regret than a day of my life that passes without an increase in righteous deeds."[2]

(26) مرڻ کان پوءِ ٻ رياڪاري!

حضرت سيدنا عبدالله ابن مسعود رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمايو: رياڪار مرڻ کان پوءِ ٻ رياڪاري نه ڇڏيندو آهي. ڪنهن پڇيو: اهو ڪيئن؟ فرمايائون: هو چاهيندو آهي ته منهنجي جنازي ۾ تمام گهڻا ماڻهو شرڪت ڪن ته جيئن منهنجي عزت ۽ واکاڻ ٿئي. (مرقاة المفاتيح ،36/9،تحت الحديث: 5181) رياڪاري مرڻ کان پوءِ ٻ پيچو نه ڇڏيندي آهي. (مرأة المناجيح،19/7)

---

1 Bahjat al-Majalis li ibn abdul bir, vol. 1, p. 136
2 Miftah al-Afkar li-Ta'ahub li-Dar al-Qirar, vol. 1, p. 224

(26) Ostentation Even after Death!

Sayyidunā ʿAbdullāh b. Masʿūd رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ reports: "The ostentatious person does not abandon ostentation even after death." Someone enquired, "How is that so?" He replied: "He desires that a vast multitude attends his funeral procession so that his honour ˹and acclaim˺ may be upheld."[1]

Ostentation does not cease to pursue an individual even after ˹their˺ death.[2]

(27): جنت ۾ ڪلندي ڪندي داخل ٿئي

فرمانِ سيدنا ابو درداء رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: جيڪو شخص چاهي ٿو ته هُو ڪلندو ڪلندو جنت ۾ داخل ٿئي ته ان کي گهرجي ته هميشه پنهنجي زبان کي الله پاڪ جي ذڪر سان تَر رکي. (الکوکب الدریہ،117/1)

(27) Enter Paradise Smiling

Sayyiduna Abu al-Darda' رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "Whoever wishes to enter Paradise smiling should keep his tongue constantly moist with the remembrance of Allah Almighty."[3]

(28): هڪ مسئلي جي اهميت

ارشادِ ابو درداء رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: مون کي دين جو هڪ مسئلو سکڻ، سڄي رات عبادت ڪرڻ کان وڌيڪ پيارو آهي. (فیضان علم و علما،ص21)،(الفقیہ و المتفقہ، 102/1،رقم:55)

1 Mirqāt al-Mafātīḥ, vol. 9, p. 36, under Hadith: 5181
2 Mir'āt al-Manājīḥ, vol. 7, p. 19
3 Al-Kawakib al-Durriyah, vol. 1, p. 117

(28) The Importance of a Religious Ruling

Sayyidunā Abū Dardā' رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "Learning a single religious ruling is dearer to me than spending the entire night in worship."[1]

(29): رمضان نالي جي حڪمت

خادِمُ النبي حضرت اَنس رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ فرمائن ٿا: رمضان جو نالو رمضان ان ڪري رکيو ويو، چوتہ رمضان گناهن کي ڳاري ۽ ساڙي ڇڏيندو آهي. (فيض القدير،2/3،تحت الحديث:2596)

(29) The Wisdom Behind the Name Ramadan

The servant of the Holy Prophet صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم, Sayyiduna Anas رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ, said: "Ramadan was named Ramadan because it melts and burns away sins."[2]

(30): علم جي حفاظت جو ذريعو

فرمانِ حضرت انس رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ: قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ يعني علم کي لکي ڪري محفوظ ڪري ڇڏيو. (نوادر الاصول،265/1)

(30) The Means of Preserving Knowledge

Sayyidunā Anas رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابَةِ" Preserve

1 Al-Faqih wa Al-Mutafaqqih, vol. 1, p. 102, Number: 55
2 Faiz al-Qadīr, vol. 3, p. 2, under Hadith 2596

knowledge by writing it down. [1]

(31): پنهنجا عيب ياد ڪريو

حضرت سيدنا عبدالله بن عباس رضی اللہ عنہما جو فرمان آهي: جڏهن تون ڪنهن جا عيب بيان ڪرڻ جو ارادو ڪرين تہ پهريان پنهنجن عيبن کي ياد ڪر. (غیبت کی تباہ کاریاں،ص282) (ذم الغيبة،ص 22، قول نمبر:56)

(31) Remember Your Own Faults

Sayyiduna Abdullah bin Abbas رَضِیَ اللہُ عَنْہُمَا said: "When you intend to mention the faults of someone else, first remember your own faults." [2]

(32): معافي چاهيو ٿا تہ معاف ڪريو

حضرت عبدالله بن عباس رضی اللہ عنہما فرمايو: پنهنجي پاءُ جو ڏکر ان جي پَرَ پُٹِ بہ اهڙيءَ طرح ڪريو، جهڙي طرح توهان پنهنجو ڏکر ان جي واتان ٻڌڻ چاهيو ٿا ۽ انهن ڳالهين ۾ ان کي معاف ڪري ڇڏيو، جن جي باري ۾ توهان چاهيو ٿا تہ هو توهان کي معاف ڪري ڇڏي. (احياء العلوم 344/3)

(32) If You Desire Forgiveness, Then Forgive

Sayyidunā ʿAbdullah b. ʿAbbās رَضِیَ اللہُ عَنْہُمَا exclaimed: "Mention your brother behind his back in the same manner you would

1 *Nawadir-ul-Uṣool, vol. 1, p. 265*
2 *Zamm-al-Gheebah, p. 22, Qaul Number: 56*

desire him to mention you, and forgive him for those matters for which you would wish for him to forgive you."1

(33): هوڙُن جي ڪمزوريءَ جو سبب

حضرت عبدالله بن عمر رضی اللہ عنہما فرمائن ٿا: جيڪو کاڌو (گوشت جا ريشا وغيره) هوڙُن ۾ رهجي ويندو آهي، اهو هوڙُن کي ڪمزور ڪري ڇڏيندو آهي. (مجمع الزوائد،5/32،حدیث:7952)

کاڌو کائڻ کان پوءِ کانيءَ يا ڪَڪَ سان خِلال ڪرڻ سنت آهي.

(33) A Cause of Weak Teeth

Sayyiduna Abdullah bin Umar رَضِیَ اللہُ عَنْہُمَا said: "Food particles that remain stuck between the teeth weaken the teeth."2

Using a toothpick or similar item to clean between the teeth after eating is a Sunnah.

(34): غمِ مصطفيٰ ۾ وفات

ارشادِ سيدنا عبدالله ابنِ عمر رضی اللہ عنہما: حضرت سيدنا صِديقِ اڪبر رضی اللہ عنہ جي وفات جو اصل سبب سرورِ ڪائنات صلی اللہ علیہ واٰلہٖ وسلم جي (ظاهري) وفات هئي، جو انهيءَ ئي صدمي سبب پاڻ رضی اللہ عنہ جو مبارڪ جسم ڳرڻ لڳو ۽ اِهو ئي سندن وفات جو سبب بڻيو. (تاریخ الخلفا،ص62)

1 Iḥyāʾ al-ʿUlūm, vol. 3, p. 344
2 Majmaʿ al-Zawaʿid, vol. 5, p. 32, Hadith 7952

(34) Passing Away from the Grief of Losing the Prophet ﷺ

"The actual cause of the passing of Sayyidunā Abū Bakr al-Ṣiddīq رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ was the passing of the Prophet صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم. Due to this immense grief, his blessed body gradually weakened, and this ultimately became the cause of his death." [1]

(35): درَ ءِ ديوارون روشن ٿي ويندا هئا

حضرت ابو هريره رضی اللّٰہُ عنہ فرمائن ٿا: رسولِ پاڪ صلی اللّٰہ علیہ واٰلہٖ وسلم جڏهن مسڪرائيندا هئا ته در ءِ ديوارون روشن ٿي ويندا هئا. (مصنّف عبد الرّزّاق،242/10،حدیث:20657مختصراً)

(35) The Walls and Doors would Become Illuminated

Sayyidunā Abū Hurayrah رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ exclaims: "When the Holy Prophet صَلَّی اللّٰہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم smiled, the doors and walls would become illuminated."[2]

(36): حقيقي ضرورت جو ڏينهن

حضرت سيدنا ابوذر غفاري رضی اللّٰہُ عنہ جو ارشاد آهي: منهنجي ضرورت ءِ حاجت جو ڏينهن ته اهو آهي، جنهن ڏينهن مون کي قبر جي ڪڏ ۾ اکيلو دفن ڪيو ويندو. (تفسیر در منثور،پ4،اٰلِ عمرٰن،تحت الآیۃ:92، 261/2)

---

1 Tareekh-ul-Khulafa, p. 62; 'Ashiq-e-Akbar, p. 39
2 Muṣannaf 'Abd al-Razzāq, vol. 10, p. 242, Hadith: 20657

(36) The Day of Real Need

Sayyiduna Abu Dharr al-Ghifari رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: "The day of my true need and necessity is the day when I am buried alone in the pit of my grave." [1]

(37): اهلِ بيت سان محبت جو صِلو

فرمانِ امامِ حسين رضی اللّٰہ عنہ: الله پاڪ جي رضا خاطر جنهن اسان سان محبت ڪئي، قيامت جي ڏينهن اسان ۽ اهو شخص هن طرح گڏ هوندا سين. اهو فرمائي پاڻ شهادت ۽ وچين آڱر کي ملائي اشارو ڪيائون. (معجم کبیر، 125/3حدیث:2880)

(37) The Reward for Loving the Ahl al-Bayt

Imam Ḥusayn رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ remarks: "Whosoever loves us for the sake of Allah's pleasure, he and us shall be like this on the Day of Judgement" — and he indicated this by gesturing with his index and middle fingers.[2]

(38) امام حسن مجتبيٰ جو عفو و درگذر

فرمانِ حسن مجتبيٰ رضی اللّٰہ عنہ: جيڪڏهن ڪو شخص منهنجي هڪ ڪَنَ ۾ گار ڏئي ۽ بئي ڪَنَ ۾ معافي گهري تہ مان ضرور ان جي معذرت قبول ڪندس. (امام حسن کی 30حکایات،ص21تا22) (بهجة المجالس ، 60/2)

---

1 Tafseer Durr-e-manthur, part 4, Āl-e-Imran, under verse 92, vol. 2, p. 261
2 Al-Muʿjam al-Kabīr, vol. 3, p. 125, Hadith: 2880

(38) The Forgiving Nature of Sayyidunā Imam Ḥasan al-Mujtabā

Sayyidunā Imam Ḥasan رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ said: " If someone abuses me in one ear and asks for forgiveness in the other, I will certainly accept their apology." [1]

(39): محروم ڪرڻ کان بچو

حضرت امير معاويه رضی اللّٰہُ عنه فرمايو: مسلمانن کي محروم ڪرڻ کان بچندا رهو، چو ته اِها عادت ماڻهوءَ مان مروت ختم ڪري ڇڏيندي آهي ۽ شريف انسان کي رسوائيءَ ۾ مبتلا ڪري ڇڏيندي آهي. (انساب الاشراف،33/5)

(39) Refrain from Depriving Others

Sayyidunā Amīr Muʿāwiyah رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ asserts: “Refrain from depriving Muslims, for this habit annihilates a person’s magnanimity and subjects a noble individual to humiliation.”[2]

(40) ڪاوڙ پي وڃڻ جي اهميت

ارشادِ حضرت امير معاويه رضی اللّٰہُ عنه: منهنجي نظر ۾ ان ڪاوڙ کان وڌيڪ ٻي ڪا به شيءِ پسنديده نه آهي، جنهن کي مان الله پاڪ جي رضا خاطر پي وڃان. (انساب الاشراف للبلاذری،23/5)

---

1 Bahjat al-Majalis, vol. 2, p. 60
2 Ansāb al-Ashrāf, vol. 5, p. 33

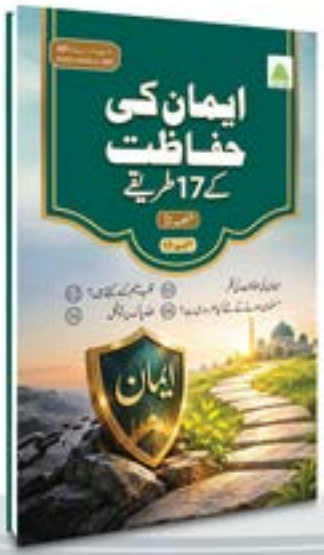
(40) The Significance of Suppressing Anger

Sayyidunā Amīr Muʿāwiyah رَضِیَ اللّٰہُ عَنْہُ reports: "To me, nothing is more pleasing than the anger which I suppress for the sake of Allah Almighty."[1]

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ عَلٰی مُحَمَّد

1 *Ansāb al-Ashrāf by al-Balādhurī, vol. 5, p. 23*

اینڈرائڈ ھفتي جو رسالو

فیضان مدینہ، محلو سوداگران، پراڻي سبزي منڈي ڪراچي
UAN: +92 21 111 25 26 92 0313-1139278
www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net
feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net